

LIETUVOS RADIOJO IR TELEVIZIJOS KOMISIJA

SPRENDIMAS

DĖL RETRANSLIUOJAMŲ AR PLATINAMŲ INTERNETE TELEVIZIJOS PROGRAMŲ „PLANETA RTR“, „ROSSIJA 24“, „PIRMAIS BALTIJAS KANALS LIETUVA (PBK)“, „TV CENTRE INTERNATIONAL (TVCI)“, LAISVO PRIĖMIMO SUSTABDYMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE

2022 m. vasario 25 d. Nr. KS-30
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 34¹ straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 48 straipsnio 1 dalies 17 punktu, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos 2022 m. vasario 25 d. gautą raštą „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių taikymo“ ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos 2022 m. vasario 25 d. raštą, Lietuvos radijo ir televizijos komisija (toliau – Komisija) n u s p r e n d ž i a :

1. Nustatyti, kad Komisija – nepriklausoma Seimui atskaitinga Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančių radijo ir (ar) televizijos programų transliuotojų, užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjų, dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjų veiklą reguliuojanti ir prižiūrinti, Lietuvos Respublikos teritorijoje veiklą vykdančių retransliuotojų ir kitų asmenų, teikiančių Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, veiklos priežiūrą vykdanči institucija. (Įstatymo 47 straipsnio 1 dalis). Įstatymo 34¹ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad užsienyje parengtas radijo ir (ar) televizijos programas ir (ar) atskiras programas leidžiama transliuoti ir retransliuoti, platinti internete ar laikyti kataloguose Lietuvos Respublikoje nepažeidžiant šio ir kitų įstatymų nuostatų.

1.2. Lietuvos Respublikos teritorijoje yra retransliuojamos ar platinamos internete televizijos programos „Planeta RTR“, „Rossija 24“, „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva (PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“.

1.3. Komisija, vykdydama retransliuojamų televizijos programų stebėseną, nustatė:

1.3.1. kad televizijos programos „Planeta RTR“ programos „Žinios“ transliuotoje 2022 m. vasario 22 d. nuo 19:16 val. iki val. 19:21 transliuotas reportažas apie įvykius. Vertinant televizijos programoje „Planeta RTR“ 2022 m. vasario 22 d. programoje „Žinios“, nuo 19:16 val. transliuotame reportaže paskleistą viešąją informaciją kaip visumą, atsižvelgiant į tai, kad reportaže sudaromas klaidingas išpūdis, kad Ukraina yra agresorė kare su Rusijos Federacija, tuo pačiu pateisinant Rusijos Federacijos karių neteisėtą įsiveržimą į Ukrainos teritoriją, daroma išvada, kad programoje buvo paskleista informacija akivaizdžiai, rimtai ir sunkiai pažeidžianti Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktą, t. y. skleidžiama karo propaganda ir kurstomas karas Ukrainoje (nustatyta Komisijos administracijos 2022 m. vasario 22 d. stebėsenos akte Nr. ST-22);

1.3.2. kad televizijos programoje „Rossija 24“ 2022 m. vasario 23 d. nuo 19:00 val. transliuotoje programoje „Žinios“, nuo 19:03:57 val. iki 19:08:08 val. ir nuo 19:10:07 val. iki 19:12:17 val. transliuotuose reportažuose iš Donecko ir Luhansko paskelbtą viešąją informaciją kaip visumą, atsižvelgiant į tai, kad reportaže sudaromas klaidingas išpūdis, kad Ukraina yra agresorė kare su Rusijos Federacija, tuo pačiu pateisinant Rusijos Federacijos karių neteisėtą

įsiveržimą į Ukrainos teritoriją, daroma išvada, kad minėtoje programoje buvo paskleista informacija, akivaizdžiai, rimtai ir sunkiai pažeidžianti Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktą, t. y., skleidžiama karo propaganda ir kurstomas karas (nustatyta Komisijos administracijos 2022 m. vasario 22 d. stebėsenos akte Nr. ST-23);

1.3.3. kad, televizijos programoje „TVCi“ (TV Centre International)“, programoje „Įvykiai“, transliuotoje 2022 m. vasario 22 d. nuo 22:00 val., pirmajame programos reportaže buvo informuojama apie aktualius įvykius, susijusius su tuo, kad Rusija pripažino Donecko ir Luhansko nepriklausomybę, o Rusijos Federacijos Taryba pritarė karinių pajėgų panaudojimui užsienyje. Vertinant televizijos programoje „TVCi“ 2022 m. vasario 22 d., 22:00 val. transliuotos programos „Įvykiai“ pirmajame reportaže paskleistą viešąją informaciją kaip visumą, atsižvelgiant į tai, kad reportaže sudaromas klaidingas išpūdis, kad Ukraina yra agresorė kare su Rusijos Federacija, tuo pačiu pateisinant Rusijos Federacijos karių neteisėtą įsiveržimą į Ukrainos teritoriją, daroma išvada, kad programoje buvo paskleista informacija akivaizdžiai rimtai ir sunkiai pažeidžianti Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktą, t. y. skleidžiama karo propaganda ir kurstomas karas (nustatyta Komisijos administracijos 2022 m. vasario 22 d. stebėsenos akte Nr. ST-24);

1.3.4. kad, televizijos programoje Pirmasis Baltijos Kanalas Lietuva (PBK) programoje „Labas rytas“, transliuotoje 2022 m. vasario 23 d. nuo 07:00 val., 07:05 val. transliuotas reportažas apie moteris Rusijos kariuomenėje. Reportaže rodyta informacija paskleista vieną dieną prieš Rusijos Federacijos kariuomenės įsiveržimą į Ukrainos teritoriją pradžią, t.y. 2022 m. vasario 23 d. Tarnavimas Rusijos Federacijos kariuomenėje romantizuojamas rodant išvaizdžias merginas, jų šeimas (ir galimybę sukurti su jomis šeimą), siekiant parodyti patrauklų ir modernų kariuomenės įvaizdį. Skleidžiama žinia nėra tokia akivaizdi, pasitelkiama subtilia technika, šiuo atveju, propaganda pateikiama pramoginėje formoje savo šalies karių ir piliečių dvasiai ir moralei karo metais pakelti, todėl minėta informacija priskirtina karo propagandai. Taip pat svarbu pabrėžti, kad reportažas buvo skelbiamas kartu ir Rusijos Federacijoje švenčiamos Tėvynės gynėjo dienos metu, kuriant Rusijos federacijos kariuomenės apsigynimo, o ne puolimo prieš karą Ukrainoje naratyvą. Vertinant televizijos programoje „Pirmasis Baltijos Kanalas Lietuva (PBK)“ 2022 m. vasario 23 d., 07:00 val. transliuotos programos „Labas rytas“, 07:05 val. transliuotame reportaže paskleistą viešąją informaciją kaip visumą, daroma išvada, kad programoje buvo paskleista informacija akivaizdžiai rimtai ir sunkiai pažeidžia Įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktą, t. y. skleidžiama karo propaganda (nustatyta Komisijos administracijos 2022 m. vasario 24 d. stebėsenos akte Nr. ST-26).

1.4. Įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodyta, kad iš Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių teikiamų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų, transliuojamų, retransliuojamų arba internete platinamų televizijos programų ar atskirų programų, kai perduodama tik atskira programa, ar užsakomųjų audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų kataloguose esančių programų laisvas priėmimas (retransliavimas ir kitoks platinimas ar skleidimas) Lietuvos Respublikoje laikinai sustabdomas, jei šios programos akivaizdžiai, rimtai ir sunkiai pažeidžia šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 ar 2 punkto reikalavimus po to, kai buvo nustatytos visos šios sąlygos: a) toks pažeidimas per paskutinius 12 mėnesių jau buvo padarytas; b) Komisija pranešė audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjui, jurisdikciją turinčios Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės atsakingai institucijai ir Europos Komisijai apie įtariamą pažeidimą ir apie priemones, kurių Komisija ketina imtis, jeigu toks pažeidimas pasikartos; c) Komisija audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėjui suteikė teisę duoti paaiškinimus ir būti išklaustyta dėl įtariamo pažeidimo ir priemonių, kurių ji ketina imtis, jeigu toks pažeidimas pasikartos; d) Komisija gavo iš nacionalinių saugumą užtikrinančios ar kitos kompetentingos institucijos informaciją, kurią įvertinusi nustatė, kad įtariamasis pažeidimas kenkia ar kelia rimtą ir didelį pavojų visuomenės saugumui, įskaitant nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimą.

1.5. Įstatymo 34¹ straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad skubiu atveju, ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo įtariamo pažeidimo dienos, Komisija gali taikyti šio straipsnio 3 dalyje nurodytas priemones – laikinai sustabdyti laisvą programų priėmimą Lietuvos Respublikoje ir nesilaikydama šio straipsnio 3 dalies 2 punkto a, b ir c papunkčiuose nurodytų sąlygų. Tokiu atveju Komisija apie taikomas priemones turi kuo greičiau pranešti Europos Komisijai ir Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės, kurios jurisdikcijai priklauso audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos teikėjas, atsakingai institucijai, taip pat nurodyti priežastis, kodėl Komisija mano, kad tai yra skubus atvejis. Šios dalies reikalavimai taikomi tik imantis priemonių prieš audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikėją, kuris priklauso Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės jurisdikcijai.

1.6. Komisijoje 2022 m. vasario 25 d. gautas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos raštas „Dėl Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių taikymo“, kuriame nurodoma, kad dezinformacijos ir propagandos skleidimas yra hibridinių priemonių dalis, kuria Rusijos Federacija siekia savo politinių tikslų, prieštaraujančių Lietuvos Respublikos nacionaliniam, taigi ir euroatlantinės bendrijos saugumui, Rusijos Federacijos kontroliuojami kanalai yra vienas svarbiausių jos naudojamų dezinformacijos instrumentų, todėl jų retransliavimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę nacionaliniam saugumui.

1.6.1. Komisijoje 2022 m. vasario 25 d. gautas Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos raštas, kuriame nurodoma, kad kad RT ir kitų Rusijos valstybinių kanalų skleidžiamas turinys yra žalingas ir keliantis rimtą pavojų visuomenės saugumui, įskaitant nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimą, nes juo siekiama iš anksto palaužti visuomenės dvasią ir pasiryzimą priešintis Rusijos agresijai.

2. Remiantis iš Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos gauta informacija yra pagrindas, konstatuoti, kad televizijos programų „Planeta RTR“, „Rossija 24“, „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva (PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“ retransliavimas ir juose nustatyti pažeidimai kenkia ar kelia rimtą ir didelį pavojų visuomenės saugumui, įskaitant nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimą bei taikyti Įstatymo 34¹ straipsnio 4 dalyje nustatytą skubos procedūrą bei nesilaikyti Įstatymo 34¹ straipsnio 3 dalies 2 punkto a, b ir c papunkčiuose nurodytų sąlygų.

2.1. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad televizijos programose „Planeta RTR“, „Rossija 24“, „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva (PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“ retransliavimas ir juose nustatyti pažeidimai kenkia ir kelia rimtą ir didelį pavojų visuomenės saugumui, įskaitant nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimą bei yra pagrindas stabdyti laikinai šių televizijos programų stabdymą remiantis Įstatymo 34¹ straipsnio 4 dalimi. Televizijos programos „Planeta RTR“, „Rossija 24“, „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva (PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“ priklauso Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės valstybės jurisdikcijai.

3. Sustabdyti Lietuvos Respublikoje retransliuojamų ar platinamų internete televizijos programų „Planeta RTR“, „Rossija 24“ laisvą priėmimą penkeriems metams nuo sprendimo įsigaliojimo dienos.

3.1. Sustabdyti Lietuvos Respublikoje retransliuojamų ar platinamų internete televizijos programų „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva (PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“, laisvą priėmimą trejiems metams nuo sprendimo įsigaliojimo dienos.

4. Įpareigoti:

4.1. Lietuvos Respublikos teritorijoje veiklą vykdančius retransliuotojus, taip pat kitus asmenis, teikiančius Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas, platinančius televizijos programas „Planeta RTR“, „Rossija 24“, „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva (PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“, sustabdyti televizijos programų „Planeta RTR“, „Rossija 24“, „Pirmais Baltijas Kanals Lietuva

(PBK)“, „TV Centre International (TVCI)“ retransliavimą (platinimą) Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4.2. Komisijos administraciją išsiųsti šį sprendimą Lietuvos Respublikos teritorijoje veiklą vykdančioms retransliuotojoms ir kitiems asmenims, teikiantiems Lietuvos Respublikos vartotojams televizijos programų ir (ar) atskirų programų platinimo internete paslaugas.

5. Nustatyti, kad apskundus šį sprendimą, jo galiojimas nestabdomas.

6. Išaiškinti, kad šis sprendimas per 30 dienų nuo įsigaliojimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Rimantas Bagdzevičius